

Raadsvergadering	
Volgnummer	34-2021
Onderwerp	Wijzigingsverordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020 per 1 juli 2021 i.v.m. algemene voorziening scootmobielen (Wmo)
Programmanummer	6 Sociaal domein
Registratienummer	2021-10291
Collegevergadering	6 april 2021
Portefeuillehouder	Wethouder Bastiaans
Organisatieonderdeel	BO Sociaal
Behandelend ambtenaar	MHW Hartholt Telefoonnummer: 043-350 6017 Michiel.Hartholt@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit bijlage 2 Advies Stimulansz + tabel NIBUD inzake normale bestedingen aan vervoer bijlage 3 Wijzigingsverordening "maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020 per 1 juli 2021"

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Op 11 november 2020 heeft de gemeenteraad de Begroting 2021 aangenomen. Hierin zijn o.a. maatregelen vastgesteld die betrekking hebben op de Wmo. Voorliggende nota gaat in op maatregel 2.5: *Scootmobielen inregelen als algemene voorziening per 1 juli 2021*. Om uitvoering te geven aan deze maatregel dient de Verordening maatschappelijke ondersteuning per 1 juli 2021 op onderdelen gewijzigd te worden. Het gaat hier specifiek om de kaders met betrekking tot de klantbijdrage die verschuldigd is indien inwoners gebruik maken van de algemene voorziening scootmobielen.

Het college biedt de hiertoe gewijzigde artikelen uit de Verordening Maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020 ter besluitvorming aan de gemeenteraad aan. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld hiermee in te stemmen.

Beslispunten

1. In te stemmen met de Wijzigingsverordening “maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020 per 1 juli 2021”.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Aanleiding

Op 10 september 2020 heeft de gemeenteraad de pre-begroting 2021 aangenomen en vervolgens op 11 november 2020 de Begroting 2021. Hierin zijn o.a. maatregelen opgenomen die betrekking hebben op de Wmo en specifiek op de individuele voorzieningen die verstrekt worden op basis van deze wet. Op onderdelen leiden deze maatregelen tot aanpassing van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020 (hierna: Verordening MO).

Voorliggende nota heeft als doel om de Verordening MO in lijn te brengen met de besluitvorming in de Begroting 2021 ten aanzien van maatregel 2.5: *Scootmobielen inregelen als algemene voorziening per 1 juli 2021*. Daarmee kan deze maatregel rechtmatig worden ingevoerd en uitgevoerd en kunnen tevens de geraamde besparingen worden gerealiseerd.

Zoals in de desbetreffende maatregel aangekondigd, wordt gebruikers van deze algemene voorziening scootmobielen gevraagd een bijdrage te betalen, welke afgestemd wordt op het inkomen en maximaal de kostprijs van de scootmobiel bedraagt. Bij deze bijdrage wordt aangesloten bij hetgeen als normale vervoerskosten kan worden beschouwd.

Bevoegdheid

De Wmo 2015 schrijft voor dat de gemeenteraad bij verordening regels vaststelt ten aanzien van eigen bijdragen bij maatwerkvoorziening én bij algemene voorzieningen. Het college biedt hiertoe de gewijzigde artikelen uit de Verordening Maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020 ter besluitvorming aan de gemeenteraad aan.

Context

Voorliggende aanpassing van de Verordening MO vindt zijn oorsprong in de besluitvorming ten aanzien van maatregel 2.5 uit de (pre)Begroting 2021: Scootmobielen inregelen als algemene voorziening per 1 juli 2021. Rechtmatige invoering en uitvoering hiervan op de gewenste wij kan enkel na aanpassing van de Verordening MO. In de [Toelichting bezuinigingsmaatregelen pre-begroting 2021](#) en in de beantwoording van vragen vanuit de raad over de pre-begroting 2021 en de Begroting 2021 is inhoudelijk ingegaan op deze maatregelen. Dit wordt hier niet herhaald zodat naar deze documenten wordt verwezen

Kaders

- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Toekomstagenda Sociaal Domein 2022 Maastricht-Heuvelland
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020
- [Raadsbesluit Pre-begroting 2021](#) d.d. 10 september 2020
- [Pre-begroting 2021](#)
- [Toelichting bezuinigingsmaatregelen pre-begroting 2021](#)
- [Begroting 2021 gemeente Maastricht](#)

2. Gewenste situatie.

Vooraf willen wij het volgende meegeven. Hoewel algemene voorzieningen binnen de Wmo veelvuldig voorkomen, is dit nog onontgonnen terrein voor zover het scootmobielen betreft. Het betreft hier zodoende een innovatietraject. Dat betekent dat op dit moment nog niet alles duidelijk is en dat er ruimte moet blijven om zaken nader te regelen vanaf het moment dat de daadwerkelijke uitvoering start.

CONTOUREN VAN DE ALGEMENE VOORZIENING SCOOTMOBIELLEN IN MAASTRICHT

De contouren van deze algemene voorziening zijn als volgt:

1. De inwoner meldt zich rechtstreeks bij de leverancier (dus niet meer bij de gemeente);
2. Er volgt een lichte toegangstoets door de leverancier. Deze toets doorloopt de volgende stappen, waarbij aan alle voorwaarden moet worden voldaan:
 - a) Inwoner gemeente Maastricht,
 - b) 18 jaar en ouder,
 - c) Sprake van uiterst beperkte mobiliteit,
 - d) Voldoende rijvaardigheid,
 - e) Adequate stallingsmogelijkheid.
3. Selectie van een scootmobiel vindt plaats door/met leverancier en cliënt. De cliënt weegt daarbij de kostprijs van de scootmobiel en de bijbehorende klantbijdrage mee in zijn keuze.
4. Bepalen en opleggen klantbijdrage op basis van gemeentelijke Verordening MO.
5. Administratieve afhandeling (bruikleenovereenkomst opstellen, formulieren t.b.v. klantbijdrage, etc.)

De scootmobiel die verstrekt wordt in bruikleen, is bedoeld voor individueel en permanent gebruik. Het betreft hier een kwalitatief goed middel dat voldoet aan de Code Veilig Vervoer Rolstoelinzittenden. Tevens is in het tarief een aanvullend pakket van dienstverlening opgenomen, zoals verzekering, onderhoud, storingsdienst en vervanging indien de technische levensduur is bereikt. Hiertoe wordt op dit moment een aanbestedingstraject doorlopen dat afgerond is voorafgaand aan de start van deze algemene voorziening.

Binnen deze algemene voorziening geldt een klantbijdrage per maand die los staat van het abonnementstarief Wmo (dit wordt hieronder toegelicht in de paragraaf 'juridische toets'). Deze (netto) bijdrage wordt bepaald op basis van:

1. Inkomenscategorie (laag, midden, hoog):

Bij deze indeling baseren wij ons op hetgeen gebruikelijk is in Maastricht bij andere vormen van tegemoetkomingen;

- Laag: Inkomen tot 110% van het bijstandsniveau => kortingspercentage van 60%;
- Midden: Inkomen tussen 110 en 150% bijstandsniveau => kortingspercentage van 30%;
- Hoog: Inkomen vanaf 150% bijstandsniveau => geen korting.

2. Type scootmobiel (standaard, medium, premium)

Hier wordt de huidige indeling overgenomen zoals we deze kennen bij de scootmobielen als maatwerkvoorziening.

Dit leidt tot de volgende opzet (let op: bedragen zijn ter illustratie en zijn pas definitief na afronden aanbesteding):

	Kostprijs per maand gemeentelijk contract 2020 (bedragen afgerond)	Klantbijdrage per maand: Laag (60% korting op kostprijs)	Klantbijdrage per maand: Midden (30% korting op kostprijs)	Klantbijdrage per maand: Hoog (kostprijs)
scootmobiel standaard (A)	€ 35,00	€ 14,00	€ 24,50	€ 35,00
scootmobiel medium (B)	€ 45,00	€ 18,00	€ 31,50	€ 45,00
scootmobiel premium (C)	€ 65,00	€ 26,00	€ 45,50	€ 65,00

JURIDISCHE TOETS

Nu beargumenteerd is dat het innen van een klantbijdrage bij scootmobielen als een eerlijke en rechtvaardige maatregel kan worden gezien en toegelicht is dat deze voorziening ook financieel toegankelijk zal blijven voor diegenen die hierop aangewezen zijn, ligt de vraag voor op welke wijze

dit juridisch geregeld moet worden. Hiertoe is een juridisch advies gevraagd bij de Wmo-expert van Stimulansz. Dit advies is integraal bijgevoegd in bijlage.

Uit het advies blijkt dat aan 10 vereisten conform wet- en regelgeving en uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) voldaan moet worden. Hieronder wordt op elk punt (a. t/m j.) aangegeven hoe de gemeente hieraan voldoet, dan wel op welke wijze de gemeente daaraan zal voldoen.

- A. De Wmo 2015 roept gemeenten op te bevorderen algemene voorzieningen te treffen ten behoeve van o.a. zelfredzaamheid en participatie (art. 2.2.3 Wmo 2015).

De gemeente voldoet aan deze oproep. Inwoners kunnen zich rechtstreeks melden bij de leverancier van de algemene voorziening om, na een lichte toegangstoets, een scootmobiel te ontvangen in bruikleen. Deze scootmobiel voorziet in zelfredzaamheid en participatie.

- B. Een algemene voorziening is een aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning; (art. 1.1.1 Wmo 2015)

Voorliggend voorstel voldoet hieraan. Het gaat om een aanbod tot een scootmobiel in bruikleen. Er vindt geen voorafgaand onderzoek naar behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers plaats op basis van art. 2.3.2 van de Wmo (hetgeen een keukentafelgesprek zou zijn). Uiteraard dient oneigenlijk en/of onveilig gebruik van deze voorziening voorkomen te worden zodat er wel sprake is van een lichte toegangstoets.

- C. Bij verordening moet worden bepaald dat de cliënt hiervoor een bijdrage verschuldigd is. Ook de hoogte van de bijdrage of een korting per categorie cliënten dient in de verordening opgenomen te worden (art. 2.1.4, de leden 1 en 2).

In het gewijzigde artikel 18 van de verordening MO (zie wijzigingsverordening) wordt dit geregeld. Het vereiste van het verschuldigd zijn van een bijdrage wordt daarin genoemd evenals de categorieën die korting ontvangen op deze bijdrage.

- D. Bij verordening kan worden bepaald voor welke algemene voorzieningen de maximale bijdrage van € 19,- euro, tezamen met maatwerkvoorzieningen, van kracht is en welke algemene voorzieningen buiten dit systeem vallen. Dat laatste kan niet voor “die voorzieningen ter compensatie van beperkingen in de participatie of zelfredzaamheid waarbij een *duurzame hulpverleningsrelatie* wordt aangegaan tussen degenen aan wie een voorziening wordt verstrekt en de betrokken hulpverlener.”(art. 2.1.4, lid 3 Wmo 2015).

Scotmobielen zijn materiele voorzieningen. Het zijn weliswaar voorzieningen die in de regel langlopend c.q. duurzaam worden gebruikt, maar er is geen sprake van een hulpverleningsrelatie. De kostencomponent arbeid c.q. dienstverlening is namelijk niet substantieel, hetgeen een vereiste is volgens de definitie van langdurige hulpverleningsrelatie. De grootste kostencomponent betreft de kosten van de voorziening zelf (huurtarief middel). Het zijn ook geen bovenmatig kostbare voorzieningen indien deze afgezet worden tegen andere vervoersmiddelen (bijvoorbeeld elektrische fietsen). Stapeling van hoge zorgkosten, hetgeen dit artikel wil voorkomen, is dan ook niet aan de orde. En daarbij ook discutabel omdat deze kosten van vervoer in het kader van het maatschappelijk verkeer geen zorgkosten pur sec zijn.

In het gewijzigde artikel 18 van de verordening MO (zie wijzigingsverordening) wordt dit geregeld. Opgenomen wordt dat de algemene voorziening die belast is met het verstrekken van scootmobielen niet aangemerkt wordt als een voorziening waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie wordt aangegaan. Daarmee valt deze voorziening niet onder de dempende werking van het abonnementstarief Wmo en kan zodoende een bijdrage tot maximaal de kostprijs van de voorziening worden opgelegd aan de gebruikers van deze voorziening.

- E. Bij verordening kan worden bepaald dat voor bepaalde groepen van cliënten, “indien het inkomen over een bij algemene maatregel van bestuur aan te geven tijdsperiode van de ongehuwde cliënt of de gehuwde cliënt en diens echtgenoot tezamen niet meer bedraagt dan een bij verordening vastgesteld bedrag” op een lager bedrag of op nihil wordt vastgesteld. Bij AMvB kan de categorie(en) worden vastgesteld (art. 2.1.4, lid 4 Wmo 2015)

Hieraan wordt voldaan door inkomenscategorieën te benoemen waarbij een korting wordt toegepast op de bijdrage. Het gaat hier concreet om:

- Inkomen tot 110% van het bijstandsniveau: 60% korting op de kostprijs,
- Inkomen tussen 110% en 150% van het bijstandsniveau: 30% korting op de kostprijs.

In het gewijzigde artikel 18 van de verordening MO (zie wijzigingsverordening) wordt dit geregeld.

- F. De bijdrage mag de kostprijs niet te boven gaan (lid 6 art. 2.1.4, Wmo 2015).

Daaraan wordt voldaan. De groep die het maximum moet betalen aan bijdrage, betaalt de kostprijs en niet meer. In het gewijzigde artikel 18 van de verordening MO (zie wijzigingsverordening) wordt dit geregeld. Daarin wordt tevens toegelicht wat onder de kostprijs moet worden verstaan. Namelijk de kostprijs van de verstrekte scooter zoals overeengekomen tussen de gecontracteerde leverancier en het college.

- G. “De bijdrage kan, anders dan de eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening, niet inkomensafhankelijk zijn (kamerstukken II 2013/14 33 841, nr. 3, blz. 111-112).” (Uitspraak CRvB).

Daaraan wordt voldaan. De bijdrage is voor iedereen gelijk, namelijk het maximum. Er wordt voor 2 inkomensgroepen een korting toegepast.

De geraadpleegde adviseur heeft aangegeven dat hier een kwetsbaar punt zou kunnen liggen. Een rechter zou kunnen stellen dat, enkel door het verlagen van de bijdrage voor inkomensgroepen, daardoor de bijdrage toch inkomensafhankelijk is. Om dit mogelijke risico te mitigeren, wordt door de adviseur meegegeven om te kiezen voor het door de wetgever geboden alternatief: “Daarnaast hebben gemeenten via bijzondere bijstand en de (nieuwe) mogelijkheid op grond van de Wmo 2015 om een **financiële tegemoetkoming te verstrekken bij meerkosten door een chronische ziekte en/of beperking** voldoende mogelijkheden om rekening te houden met draagkracht bij algemene voorzieningen.” (citaat CRvB van de Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 167, blz. 4).

Daarom wordt aan iedereen de kostprijs in rekening gebracht en vervolgens een korting van 60% en 30% verleend in de vorm van een financiële tegemoetkoming op basis van art. 2.1.7 Wmo 2015 indien men tot de lage of midden-inkomensgroep behoort zoals gedefinieerd. Op deze manier wordt de inkomensafhankelijkheid ingevuld op de manier zoals de wetgever aangegeven. In het gewijzigde artikel 18 van de verordening MO (zie wijzigingsverordening) wordt dit geregeld.

- H. [De hoogte van de bijdrage die een cliënt verschuldigd is in de kosten van een algemene voorziening moet zijn vastgelegd in de verordening en dat delegatie daarvan aan het college niet is toegestaan. Ook een eventuele korting op de bijdrage aan de algemene voorziening dient in de verordening te zijn bepaald \(artikel 2.1.4 van de Wmo 2015 en de kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 64, blz. 81\)](#)

De hoogte van de bijdrage en de te verlenen korting wordt geregeld in het gewijzigde artikel 18 van de verordening MO (zie wijzigingsverordening). Wel worden zaken ter nadere regeling gedelegeerd aan het college, zoals uitvoeringsregels die opgesteld moeten worden om de bijdrage inning en uitbetaling van de financiële tegemoetkoming te regelen. Dit uiteraard binnen de kaders zoals bepaald in de Verordening MO.

- I. Als maatschappelijke ondersteuning ter compensatie van beperkingen in de zelfredzaamheid noodzakelijk is, onderzocht dient te worden of een algemene voorziening, indien deze in de gemeente bestaat, voor de betrokkene ook financieel haalbaar is, waarvoor gemeenten meerdere instrumenten ter beschikking staan. (CRvB 18 mei 2016 in de gemeente Aa en Hunze (ECLI:NL:CRVB:2016:1404))

Zoals eerder uitgelegd, kunnen wij onderbouwen dat de algemene voorziening financieel bereikbaar is voor iedereen aangezien de klantbijdrage (ruim) binnen de NIBUD-normen vallen. En nagenoeg alle uitstaande scootmobielen zijn standaardmiddelen waar enkel de instellingen op de gebruiker zijn afgesteld. Wij verwachten daarom dat de algemene voorziening in nagenoeg elke behoefte kan voorzien. Op dit algemene standpunt mag de gemeente zich echter niet beroepen indien iemand zich bij de gemeente meldt. In die gevallen moet de gemeente een onderzoek uitvoeren. In het individuele geval zal beoordeeld moeten worden of er geen bijzondere omstandigheden aanwezig zijn. Het ligt hier voor de hand om de financiële haalbaarheid te beoordelen via het instrument van individuele Bijzondere Bijstand, zoals dat ook de praktijk is bij het abonnementstarief Wmo.

- J. Een aanbieder moet zich jegens het college verbinden om een algemene voorziening te leveren. Dit moet blijken uit een contract dat de gemeente heeft met de leverancier tot leveren van de algemene voorzieningen.

Hieraan wordt voldaan indien de aanbesteding op dit onderdeel succesvol is. Het gewijzigde artikel 18 van de verordening MO (zie wijzigingsverordening) zal hierop ingaan.

TE WIJZIGEN ARTIKELEN IN DE VERORDENING MO

Op basis van hetgeen voorafgaand is beschreven in deze nota, worden de volgende wijzigingen voorgesteld in de Verordening MO.

Wijziging artikel 1: definities

In het bestaande lid 18 wordt het woordje 'geen' geschrapt in de laatste zin van dit artikel, aangezien bij de daadwerkelijk te verlenen tegemoetkoming wel wordt gekeken naar de inkomenscategorie waarbinnen iemand valt en de kostprijs van de gekozen scootmobiel.

Lid 18: *tegemoetkoming meerkosten:* een forfaitair of gemaximeerd bedrag gebaseerd op artikel 2.1.7 van de wet. De tegemoetkoming is bedoeld voor personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben. Hierbij wordt ~~geen~~ rekening gehouden met de werkelijke kosten en/of het inkomen;

Toegevoegd aan artikel 1 wordt lid 27. Daarin staat de definitie opgenomen van het inkomen dat gebruikt wordt bij de afbakening van de 3 inkomenscategorieën binnen de algemene voorziening scootmobielen. Hier wordt aangesloten bij de normen in de Participatiewet.

Lid 27: *Inkomen zoals van toepassing bij de algemene voorziening Scootmobielen als bedoeld in art. 18 lid 1 sub c:* de van toepassing zijnde norm zoals bepaald in art. 21 en 22 van de Participatiewet, afgestemd op de leeftijd en huishoudsamenstelling van de gebruiker.

Wijziging artikel 18: Regels voor bijdrage in de kosten van algemene voorzieningen

In het gewijzigde artikel 18 van de verordening MO wordt het volgende geregeld.

- Allereerst wordt het oorspronkelijke lid 1 verwijderd. Daarin stond "Een cliënt is geen door het college vastgestelde bijdrage verschuldigd in de kosten voor het gebruik van algemene voorzieningen". Dit is nu niet meer van toepassing.
- Zaken die vermeld staan in de paragraaf inzake de juridische toets, worden opgenomen in het gewijzigde artikel.
- Ten behoeve van bestaande maatwerkindicaties voor scootmobielen die worden beëindigd na de start van de algemene voorziening, geldt een redelijke overgangstermijn. In deze termijn kan men zich instellen op de toekomstige klantbijdrage en zich eventueel oriënteren op alternatieven.

- Op basis van de in dit artikel gestelde kaders, zal het college in de nadere regels (het Besluit MO) zaken nader regelen.

Het gewijzigde artikel 18 wordt als volgt:

Artikel 18: Regels voor bijdrage in de kosten van algemene voorzieningen

1. Regels voor de algemene voorziening scootmobielen:

- a. Ten behoeve van de verstrekking van scootmobielen kent de gemeente een algemene voorziening waarvoor een lichte toegangstoets plaatsvindt door de leverancier van deze door het college ingekochte voorziening. Het betreft hier een algemene voorziening waarbij geen sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie conform het bepaalde in art. 2.1.4, lid 3 van de wet.
- b. Gebruikers van de onder a. genoemde algemene voorziening, die hiertoe een bruikleenovereenkomst afsluiten met de door het college gecontracteerde leverancier, betalen een bijdrage. Deze bijdrage wordt bepaald op de kostprijs van de verstrekte scootmobiel zoals overeengekomen tussen de gecontracteerde leverancier en het college.
- c. Aan de volgende categorieën gebruikers wordt een tegemoetkoming in de meerkosten verleend op de in lid b genoemde bijdrage:
 - Inkomen tot 110%: 60% tegemoetkoming op de kostprijs,
 - Inkomen tussen 110% en 150%: 30% tegemoetkoming op de kostprijs.
- d. Het college draagt zorg voor een redelijke overgangstermijn voor cliënten die op het moment van inwerkingtreding van dit artikel in het bezit zijn van een geldige beschikking voor een scootmobiel, indien deze wordt beëindigd omdat gebruik wordt gemaakt van de algemene voorziening zoals genoemd onder a.
- e. Het college stelt nadere regels ten aanzien van de uitvoering van dit artikel.

Raadsvoorstel

In bijgevoegde wijzigingsverordening komen bovenstaande zaken samen.

3. Indicatoren.

- Realiseren maatregel 2.5 uit de Pre-begroting 2021. Opvolging hiervan geschiedt via de reguliere P&C-cyclus.

Argumenten.

In dit hoofdstuk beargumenteren wij de voorgestelde aanpak.

Groot beroep op vervoersvoorzieningen en aanzuigende werking

Er is een gestage groei zichtbaar bij het aantal verstrekte scootmobielen. Het aantal uitstaande middelen stijgt daarbij sinds 2019 sneller dan voorheen als gevolg van het per 1 januari 2019 ingevoerde abonnementstarief Wmo, waardoor voor deze vervoersvoorziening maximaal €19,- per maand in rekening kan worden gebracht bij de gebruiker. Een grote groep mensen ontvangt deze maatwerkvoorziening in de praktijk overigens zonder extra kosten omdat ze reeds het abonnementstarief betalen voor een andere Wmo-voorziening of omdat ze door het Rijk vrijgesteld zijn (meerpersoonshuishoudens één of beide niet AOW-gerechtigd betalen geen eigen bijdrage Wmo). Er is daarmee nauwelijks een prikkel voor inwoners om kritisch om te gaan met een aanvraag voor een scootmobiel. En na verstrekking is er voor de gebruikers geen prikkel om een scootmobiel bij eventueel non-gebruik weer in te leveren. Ook is er hierdoor nauwelijks belangstelling voor de reeds sinds 2014 bestaande uitleenpunten in de stad waar een scootmobiel gratis beschikbaar is voor incidenteel gebruik.

Ook uit een vergelijking met andere middelgrote gemeenten en met Nederland als geheel blijkt dat er in Maastricht bovenmatig veel vervoersvoorzieningen vanuit de Wmo worden verstrekt, waaronder scootmobielen. Zie hiertoe onderstaande tabel. Dit is niet langer houdbaar binnen de nu ontstane tekorten in het Sociaal Domein. Ook maatregel 2.10 uit de pre-begroting 2021 – het aanscherpen van de indicatiestelling Vervoer op Maat (Omnibuzz) – ziet hierop toe.

Uitstaande Wmo-vervoersvoorzieningen per 1000 inwoners			
	Maastricht	100.000 - 300.000 inwoners	Nederland
2018	54	30	33
2019	56	28	31
2020	53	27	29
Eenheid	aantal per 1.000 inwoners betreffende doelgroep		
Bron	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO		

Vervoerskosten zijn normale kosten van het bestaan

Iedereen heeft vervoerskosten. Dit zijn algemene kosten van het bestaan. Iedereen maakt hierin ook eigen keuzes in hoeveelheid vervoersbewegingen en de wijze waarop. Daarmee zijn de kosten voor vervoer ook direct beïnvloedbaar door een individu. Als men veel reist en/of reist met een dure vervoersvorm, dan vallen de kosten hoger uit dan wanneer men weinig reist en/of voor een goedkopere vervoersvorm kiest. Dit wordt als normaal gezien.

Ook binnen de collectieve Wmo-vervoersvoorziening Omnibuzz is dit aan de orde omdat men daar afrekent per gereden zone die op het prijspeil van het OV ligt. Deze voorziening valt niet onder het abonnementstarief. Gemiddeld betaalt een reiziger in deze Wmo-vervoersvoorziening €10,- per maand. Reizigers die hun volledige vervoersbudget van 750 zones per jaar benutten, betalen iets meer dan €51,- per maand. Ook hierover bestaat geen discussie, ook niet indien men naast deze vervoerskosten ook nog het abonnementstarief betaalt voor een andere Wmo-voorziening.

Echter, bij de individuele vervoersvoorziening scootmobielen is er geen direct verband tussen vervoerskosten en het aandeel dat de gebruiker betaalt in deze vervoerskosten. Of een scootmobiel nu goedkoop of duur is, of er nu veel of weinig (of zelfs niet) wordt gereden met de scootmobiel, dit heeft geen enkel effect op de vervoerskosten die een gebruiker heeft. De reden daarvan is hierboven uitgelegd. Nu kosten geen rol spelen voor de gebruiker, leidt dit tot negatieve effecten zoals een aanzuigende werking, een focus op een duurdere voorziening dan wellicht strikt noodzakelijk en non-gebruik. Dit drijft de uitgaven voor de gemeente onnodig op.

Maar dit leidt ook tot een bevoorrechte positie van gebruikers van dit vervoersmiddel die niet (meer) verdedigbaar is richting andere inwoners die vervoerskosten hebben en richting de gebruikers van de andere Wmo-vervoersvoorziening; Omnibuzz. Zeker niet nu de gemeente forse maatregelen doorvoert om de tekorten in het Sociaal Domein terug te dringen teneinde de ondersteuning voor de meest kwetsbare inwoners in onze stad te kunnen blijven garanderen.

Daarom moeten kosten eerlijker verdeeld worden en moet iedereen hierin een verantwoordelijkheid nemen daar waar mogelijk en naar vermogen. Zeker daar waar het gaat om algemeen gebruikelijke kosten die iedereen zou moeten kunnen dragen, zoals vervoerskosten. Daarmee werken wij ook toe naar het (gedeeltelijk) normaliseren¹ van deze vervoersvoorzieningen. Vanuit deze visie werken wij toe naar het realiseren van een bezuiniging op de uitgaven aan scootmobielen.

In de nieuwe situatie die in voorliggende nota wordt voorgesteld, gaat de gebruiker zélf een keuze maken uit 3 typen scootmobielen uit verschillende prijsklassen. Dit uiteraard onder begeleiding van de leverancier. Die keuzevrijheid voelt de cliënt dan ook direct in zijn portemonnee want als hij kiest voor een goedkoper middel, betaalt hij minder. Dat geeft een volledig nieuwe dynamiek aan de verstrekking van scootmobielen. Want dan kan actieradius, vering, uiterlijk, e.d. ineens minder belangrijk worden dan momenteel in keukentafelgesprekken wordt beweerd; als maatwerkvoorziening is de duurste scoot voor de cliënt nu immers niet duurder dan de goedkoopste. Dit nieuwe mechanisme leidt mogelijk tot een verschuiving naar goedkopere scootmobielen en wellicht zelfs naar de gratis uitleenpunten in onze stad. Kostenbewustzijn gaat dan, net als bij alle andere vervoermiddelen waarmee mensen reizen, ook bij scootmobiel-gebruikers een rol spelen

Financieel toegankelijk

Inwoners die aangewezen zijn op een scootmobiel, moeten deze uiteraard ook in de nieuwe situatie kunnen verkrijgen c.q. behouden. Zelfs indien daarvoor een bijdrage in rekening wordt gebracht.

¹ Zie hier de parallel met de rollator. Deze voorziening werd lang gezien als voorziening die de samenleving moest organiseren voor ouderen/bepikten op basis van solidariteit via de ziektekostenverzekering. Totdat de rollator vanaf 2013 uit de basisverzekering verdween. En niet lang daarna niet meer kon worden opgevoerd als aftrekpost in de belastingaangifte. Inmiddels is het een volstrekt normaal hulpmiddel geworden dat breed verkrijgbaar is tegen betaalbare prijzen.

De in deze nota voorgestelde klantbijdragen vallen (ruim) binnen het voor Nederlanders gebruikelijke bestedingspatroon aan vervoerskosten per inkomenscategorie. Zelfs bij de duurste categorie (scoot C) en zelfs indien de kostprijs van de voorziening aan de gebruiker in rekening wordt gebracht. Er blijft voor het individu altijd bestedingsruimte over voor andere vervoersmodaliteiten. Het NIBUD heeft dit onderzocht (zie bijlage). De voorgestelde klantbijdragen zijn ook in lijn met de huidige klantbijdrage in Omnibuzz, zeker indien men in ogenschouw neemt dat men een scootmobiel 24 uur per dag, 7 dagen per week tot zijn beschikking heeft.

Wij menen hiermee te kunnen onderbouwen dat de algemene voorziening scootmobielen in principe financieel toegankelijk is voor alle gebruikers.

4. Alternatieven.

Niet van toepassing.

5. Financiën.

Conform raming in de Pre-begroting 2021 en Begroting 2021 zal de maatregel een maximaal geraamd financieel effect hebben van €300.000 per jaar in 2024. Dit bedrag is in de initiële berekening geheel opgebouwd uit ontvangen klantbijdragen. Maar zal in de toekomst worden gerealiseerd door een mix van het resultaat op klantbijdrage en de kostprijs die de gemeente betaalt.

Dit bedrag is als volgt berekend met de volgende brondata.

	Aantal uitstaande middelen	procentuele verdeling scoots	Kostprijs gemeente per maand
Scoot A (standaard)	56	6%	€ 35,00
Scoot B (medium)	535	59%	€ 45,00
Scoot C (premium)	323	35%	€ 65,00

TOTAAL	914	100%	
	Aantal personen	procentuele verdeling inkomens	Kortingspercentage op kostprijs gemeente
Inkomens tot 110%	550	60%	60%
Inkomens 110-150%	314	35%	30%
Inkomens > 150%	50	5%	0%
TOTAAL	914	100%	

HUIDIGE SITUATIE INKOMSTEN UIT KLANTBIJDAGEN – INITIELE BEREKENING

	Scoot A	Scoot B	Scoot C	TOTAAL
Klantbijdrage inkomens tot 110%	€ 14,00	€ 18,00	€ 26,00	
Aantal klanten	34	322	194	550
Totaal klantbijdrage per maand	€ 476	€ 5.796	€ 5.044	
Totaal klantbijdrage per jaar	€ 5.712	€ 69.552	€ 60.528	€ 135.792
	Scoot A	Scoot B	Scoot C	TOTAAL
Klantbijdrage inkomens 110-150%	€ 24,50	€ 31,50	€ 45,50	
Aantal klanten	19	184	111	314
Totaal klantbijdrage per maand	€ 466	€ 5.796	€ 5.051	
Totaal klantbijdrage per jaar	€ 5.586	€ 69.552	€ 60.606	€ 135.744
	Scoot A	Scoot B	Scoot C	TOTAAL
Klantbijdrage inkomens > 150%	€ 35,00	€ 45,00	€ 65,00	

Aantal klanten	3	29	18	50
Totaal klantbijdrage per maand	€ 105	€ 1.305	€ 1.170	
Totaal klantbijdrage per jaar	€ 1.260	€ 15.660	€ 14.040	€ 30.960
TOTAAL INKOMSTEN UIT KLANTBIJDAGEN PER JAAR				€ 302.496

De reeks van besparingen bij deze maatregel is in de begroting 2021 als volgt bepaald:

- 2021: € 75.000
- 2022: €165.000
- 2023: €225.000
- 2024: €300.000

De geraamde besparing in 2021 zal gerealiseerd worden indien de huidige klanten in het 4^e kwartaal van 2021 instromen in de algemene voorziening ($€302.496 / 4 = €75.624$). Dit bedrag zal verder worden aangevuld met nieuwe instroom vanaf 1 juli 2021.

Over 2022 en 2023 lijkt de vooraf geraamde prognose overtroffen te worden. Hierover is echter pas volledige duidelijkheid indien ervaringsgegevens voorhanden zijn vanaf de start van deze algemene voorziening.

Kanttekeningen bij deze berekening:

- De inkomensgegevens zijn bij het CBS niet bekend op het detailniveau van scootmobielgebruikers. Daarom is gebruik gemaakt van de Maastrichtse data in de bredere categorie "hulpmiddelen, rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen". Hierdoor kunnen er echter in de uitvoering van deze maatregel verschuivingen ontstaan tussen de 3 inkomenscategorieën, hetgeen dan uiteraard van invloed is op de som van de te ontvangen bijdrage;
- In de nieuwe situatie zal het kostenbewustzijn voor het eerst een rol gaan spelen in de keuze van de gebruiker. Dit zal waarschijnlijk leiden tot verschuivingen naar goedkopere hulpmiddelen. Omdat de winst voor de gemeente (door de lagere kostprijs) dan groter is dan

het gemis aan eigen bijdrage-inkomsten door de overstap naar een voor de gebruiker goedkopere scootmobiel, zal de besparing voor de gemeente hoger worden. Uiteraard is het omgekeerde het geval indien gebruikers massaal voor de duurdere scootmobielen gaan kiezen (hetgeen overigens niet aannemelijk wordt geacht);

- Ditzelfde geldt bij gebruikers die hun voorziening gaan inleveren omdat deze nu niet of nauwelijks wordt gebruikt. Ook dan zal de besparing door de gemeente hoger zijn dan het gemis aan bijdrage-inkomsten.
- De nieuwe tarieven die uit de aanbesteding 'Wmo-hulpmiddelen' naar voren komen, zullen van invloed zijn op deze berekening. Deze aanbesteding wordt op dit moment uitgevoerd en zal per 1 juli 2021 leiden tot een nieuw contract. Naar verwachting zijn deze tarieven hoger dan de huidige tarieven. Omdat het kortingspercentage direct is gekoppeld aan de kostprijs van de voorziening, beweegt ook de te ontvangen bijdrage mee met deze hogere tarieven.

6. Vervolg.

Ten behoeve van besluitvorming zal het volgende traject worden doorlopen.

20 april	Stadsronde
25 mei	Raadsronde
22 juni	Raadsvergadering en raadsbesluit
30 juni	wettelijke publicatie gewijzigde verordening MO
1 juli 2021	Start Algemene Voorziening Scootmobielen Maastricht

Na besluitvorming door de raad zal de wijzigingsverordening MO op elektronische wijze, en vóór 1 juli 2021, bekend worden gemaakt conform de gebruikelijke procedure bij algemeen verbindende voorschriften. Daarmee geschiedt invoering en uitvoering van de maatregel op rechtmatige wijze.

7. Participatie

De voorgestelde aanpassingen in de Verordening MO vloeien rechtstreeks voort uit de besluitvorming over de pre-begroting 2021 en de Begroting 2021. Hiertoe is een uitgebreid

participatieproces doorlopen. Reeds in maart 2020 is de *onderlegger bezuinigingsproces*² gepubliceerd die toelichtingen op het grootste deel van de bezuinigingsmaatregelen in deze pre-begroting omvatte. Over de pre-begroting is een persbericht opgesteld. De adviescommissies ontvingen de pre-begroting eveneens. Stadsrondes en raadsrondes hebben vervolgens plaatsgevonden om tot gedragen en zorgvuldige besluitvorming te komen. En op diverse momenten zijn technische vragen beantwoord. Daarmee is voldaan aan het vereiste om beleidsvoornemens op het vlak van de Wmo ter brede inspraak voor te leggen aan de stad alvorens tot besluitvorming c.q. wijziging van de Verordening MO over te gaan.

Ten behoeve van voorliggende nota wordt opnieuw het voortraject van stadsronde en raadsronde doorlopen.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris a.i.,

W.G.H.M. Rutten

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake

Raadsvoorstel

2

https://maastricht.parlaeus.nl/user/search/action=showgd/item=18521/Onderlegger_bezuinigingsproces_Gemeente_Maastricht.pdf

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 6 april 2021, organisatieonderdeel BO Sociaal, no. 2021-10291;

gelet op

- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020

BESLUIT:

1. in te stemmen met de Wijzigingsverordening “maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020 per 1 juli 2021”.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van

de griffier,

de voorzitter,